

Rok akademicki: 2020/2021

ID zajęć: 538271

ETAP: Semestr zimowy

Informacje ogólne:**Prowadzący:** dr Elżbieta Talik**Organizator:** Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii**Liczba godzin tygodni / semestr:** 1 / 15**Jezyk wykładowy:** Język polski**Kierunek studiów:****Lokalizacja w planach rocznych:** Rok - Semestr**Punkty ECTS:****Forma zaliczenia:** Nie sklasyfikowany**Cele przedmiotu:**

C1 - zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami z zakresu psychologii klinicznej wieku rozwojowego

Wymagania wstępne:

Wiedza z zakresu psychologii rozwojowej dzieci i młodzieży

Efekty kształcenia dla przedmiotu:**WIEDZA**

W1 – Student ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat specyfiki diagnozy i terapii dziecięcej; zna podstawowe pojęcia związane z psychopatologią wieku rozwojowego (zaburzenia tempa, rytmu i dynamiki rozwoju).

W2 – Posiada wiedzę o powiązaniach psychologii klinicznej wieku rozwojowego z innymi dyscyplinami naukowymi (psychologią rozwojową, neuropsychologią, psychiatrią); zna podstawowe pojęcia z zakresu psychologii klinicznej i psychopatologii.

W3 – ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju dziecka oraz czynników stymulujących/ utrudniających ten rozwój (w szczególności dysponuje wiedzą o czynnikach etiologicznych zaburzeń rozwoju dziecka w okresie prenatalnym, okołoporodowym i postnatalnym); posiada pogłębioną wiedzę na temat roli podstawowych środowisk (rodzina, szkoła, media masowe, rówieśnicy, praca) dla funkcjonowania jednostki.

W4 – ma uporządkowaną wiedzę na temat różnego rodzaju zaburzeń rozwoju psychomotorycznego i metod ich diagnozowania (m.in. zaburzeń mowy i języka, zaburzeń lękowych i depresyjnych); zna koncepcje (psychologiczne, biologiczne, interakcyjne i społeczne) wyjaśniające powstawanie i utrzymywanie się tych zaburzeń oraz różne formy udzielania pomocy psychologicznej (psychoprofilaktyka, psychoterapia, rehabilitacja, psychoedukacja, poradnictwo etc.);

W5 – zna etapy i zasady realizowania procesu diagnostycznego dla różnych celów oraz sposoby integracji rezultatów uzyskanych za pomocą różnych narzędzi badawczych.

W6 – zna i rozumie zasady etyki zawodowej psychologa w zakresie diagnozy; rozumie specyfikę postępowania diagnostycznego oraz udzielania pomocy psychologicznej u dzieci i młodzieży.

K_W13 ; K_W14

UMIEJĘTNOŚCI

U1 – integruje wiedzę z zakresu różnych subdyscyplin psychologicznych (w szczególności: psychologii rozwojowej, neuropsychologii, psychiatrii) na temat prawidłowego i zaburzonego funkcjonowania dzieci i młodzieży.

U2 – potrafi zaplanować oraz przeprowadzić proces diagnostyczny w zakresie rozwoju psychomotorycznego dziecka oraz wskazać ograniczenia przeprowadzonej diagnozy; potrafi interpretować uzyskane wyniki i integrować dane pochodzące z różnych metod badawczych oraz wskazać kierunki dalszych działań psychologicznych uwzględniające indywidualne (środowiskowe) potrzeby oraz zasoby jednostki.

U3 – wskazuje i proponuje kierunki i sposoby podnoszenia jakości życia jednostki, oraz opracowywania interwencji (profilaktycznych, terapeutycznych) wobec dzieci i młodzieży osób z grup ryzyka zaburzeń funkcjonowania w różnych kontekstach środowiskowych i życiowych.

U4 – potrafi kompetentnie posługiwać się testami oraz innymi technikami badań psychologicznych (w tym szczególnie: wywiad i obserwacja) z poszanowaniem aspektów prawnych i etycznych.

U5 – posiada rozwinięte umiejętności badawcze: formułuje problemy badawcze, dobiera adekwatne narzędzia badawcze, opracowuje, prezentuje i interpretuje wyniki badań, wyciąga wnioski w obrębie psychologii klinicznej dziecka. Sporządza opinię psychologiczną. K_U09

U6 – potrafi krytycznie ocenić przydatność metod, procedur, programów pomocy oraz innych form oddziaływania skierowanych do dzieci i młodzieży.

K_U01; K_U02

KOMPETENCJE SPOŁECZNE (POSTAWY)

K1 – Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie – zapoznaje się z nowymi metodami w psychologii klinicznej dzieci i młodzieży. Prowadzi badania diagnostyczne w oparciu o testy spełniające odpowiednie walory psychometryczne.

K2 – jest świadomy znaczenia standardów etycznych w diagnozie i terapii dzieci i młodzieży .

K3 - Posiada kompetencje w zakresie nawiązywania kontaktu, ma zdolność empatii i zrozumienia w kontakcie i procesie diagnostycznym.

K4 – Potrafi dokonać diagnozy rozwoju psychomotorycznego dziecka.

K_K06

Metody dydaktyczne:

Analiza studiów przypadków, dyskusja, elementy psychodramy, praca w grupach, filmy dydaktyczne.

Kryteria oceny i sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia:

Ocena niedostateczna

(W) – Student/ka nie posiada wiedzy z zakresu podstaw psychologii klinicznej, nie zna czynników etiologicznych zaburzeń wieku rozwojowego, nie potrafi omówić specyfiki diagnozy i terapii dziecięcej.

(U) – Student/ka nie potrafi zaplanować oraz przeprowadzić procesu diagnostycznego w zakresie rozwoju psychomotorycznego dziecka; nie potrafi zinterpretować uzyskanych danych oraz nie umie zaproponować strategii terapeutycznych. Nie umie sporządzić opinii psychologicznej.

(K) - Student(ka) nie operuje w sposób krytyczny wiedzą z podstaw psychologii klinicznej, nie potrafi zastosować wiedzy w konkretnym przypadku, jak też zaplanować i przeprowadzić postępowania diagnostycznego zgodnie z zasadami etyki zawodowej psychologa.

- student uzyskał mniej niż 35 pkt/ 70) - kolokwium, praca zaliczeniowa, referat

Ocena dostateczna

(W) – Student/ka posiada elementarną wiedzę z zakresu podstaw psychologii klinicznej, potrafi wymienić kilka czynników etiologicznych zaburzeń wieku rozwojowego, oraz podać kilka kryteriów dotyczących specyfiki diagnozy i terapii dziecięcej.

(U) – Student/ka potrafi zaplanować oraz przeprowadzić proces diagnostyczny w zakresie rozwoju psychomotorycznego dziecka; dostatecznie potrafi zinterpretować uzyskane dane oraz umie zaproponować kilka strategii terapeutycznych. Potrafi w sposób dostateczny sporządzić opinię psychologiczną.

(K) – Student/ka w sposób mało krytyczny posługuje się wiedzą z zakresu z podstaw psychologii klinicznej, w sposób dostateczny potrafi zastosować wiedzę w konkretnym przypadku, jak też zaplanować i przeprowadzić postępowanie diagnostyczne zgodnie z zasadami etyki zawodowej psychologa.

- student uzyskał 35-47 pkt. (kolokwium, praca zaliczeniowa, referat)

Ocena dobra

(W) – Student/ka posiada dość duży zasób wiedzy z zakresu podstaw psychologii klinicznej, zna różne kategorie czynników etiologicznych zaburzeń wieku rozwojowego, potrafi omówić kilka aspektów specyfiki diagnozy i terapii dziecięcej.

(U) – Student/ka posiada spore umiejętności niezbędne do przeprowadzenia procesu diagnostycznego, dobrze potrafi zinterpretować uzyskane dane oraz umie zaproponować kilkanaście strategii terapeutycznych. Dobrze sporządza opinię psychologiczną.

(K) – Student/ka dobrze posługuje się wiedzą z zakresu z podstaw psychologii klinicznej, potrafi zastosować wiedzę w konkretnym przypadku, jak też zaplanować i przeprowadzić postępowanie diagnostyczne zgodnie z zasadami etyki zawodowej psychologa.

- - student uzyskał 48-64 pkt. (kolokwium, praca zaliczeniowa, referat)

Ocena bardzo dobra

(W)– Student/ka posiada szeroką wiedzę z zakresu podstaw psychologii klinicznej, potrafi wymienić po kilka czynników etiologicznych zaburzeń wieku rozwojowego, w każdej kategorii. Bardzo dobrze opisuje specyfikę diagnozy i terapii dziecięcej.

(U) – Student/ka posiada umiejętności niezbędne do przeprowadzenia procesu diagnostycznego, bardzo dobrze potrafi zinterpretować uzyskane dane oraz umie zaproponować różnorodne strategie terapeutyczne. Bardzo dobrze sporządza opinię psychologiczną.

(K) – Student/ka w sposób krytyczny posługuje się wiedzą z zakresu z podstaw psychologii klinicznej, bardzo dobrze potrafi zastosować wiedzę w konkretnym przypadku, jak też zaplanować i przeprowadzić postępowanie diagnostyczne zgodnie z zasadami etyki zawodowej

- - student uzyskał 65-70 pkt. (kolokwium, praca zaliczeniowa, referat)

Treści programowe przedmiotu:

1. Pojęcie normy i patologii w psychologii klinicznej dziecka.
2. Pojęcie rozwoju psychomotorycznego i jego zaburzenia, pojęcie tempa, rytmu, i dynamiki rozwoju psychomotorycznego.
3. Czynniki etiologiczne zaburzeń rozwoju dziecka w okresie prenatalnym, okołoporodowym i postnatalnym – biologiczne, psychologiczne, środowiskowe.
4. Przydatność poznanych metod diagnozy rozwoju psychomotorycznego dziecka w diagnozie zaburzeń.
5. Podstawowe metody stosowane w psychologii klinicznej dziecka – wywiad kliniczny i obserwacja.
6. Specyfika diagnozy i terapii dziecięcej.
7. Prezentacja i omówienie kilku przypadków (wybranych) zaburzeń rozwoju dzieci.

Literatura:

Literatura podstawowa:

1. Bogdanowicz M. (1991). Psychologia kliniczna dziecka w wieku przedszkolnym. Warszawa: WSiP
2. Kendall P. C. (2004). Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji. Gdańsk: GWP

Opis zajęć: Psychologia kliniczna i psychopatologia wieku rozwojowego (ćwiczenia)

3. Namysłowska, I. (2005). Psychiatria dzieci i młodzieży. Warszawa: Wydawnictwo: PZWL.
4. Obuchowska I. (2005). Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży- wybrane zagadnienia. W: H. Sęk (red). Psychologia kliniczna, tom 2, 25-46
5. Orwid M. (1981). Zaburzenia psychiczne u młodzieży. Warszawa: PZWL
6. Sęk H. (2001). Wprowadzenie do psychologii klinicznej. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe 'Scholar'

Literatura uzupełniająca:

1. Geldard, K., Geldard, D. (2005). Jak pracować z dziecięcymi grupami terapeutycznymi. Gdańsk: GWP
2. Januszewska E. (1996). Wybrane zagadnienia z psychologii klinicznej dzieci i młodzieży. Lublin: TN KUL
3. Kościelska M. (1988) /red/. Studia z psychologii klinicznej dziecka. Warszawa: WSiP
4. Kościelska M. (2000). Psychologia kliniczna dziecka. W: Strelau (red). Psychologia. Podręcznik akademicki. T.3., 623-648
5. Nartowska H. (1980). Opóźnienia i dysharmonie rozwoju dziecka. Warszawa: WSiP
6. Oleś M. (red). (2005). Wybrane zagadnienia z psychologii klinicznej i osobowości. T. VI, Metody diagnostyczne w badaniach dzieci i młodzieży. Lublin: TN KUL.
7. Pecyna B. (1998). Psychologia kliniczna w praktyce pedagogicznej. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie „Żak”.
8. Radziwiłłowicz, W., Sumiła A. (2006). Psychopatologia okresu dorastania. Wybrane zagadnienia. Kraków: Oficyna Wydawnicza 'Impuls'.